

ZGODBA S PARKIRIŠČA

ZA TOVORNJAKE NA JEŽICI

Plačilo za strah

Po zaspanih ravninah, čez strme planinske prelaze, ob vročih morskobalnih in čez neskončne puščave so razpredene ceste, po njih pa dan in noč, po dežju in v snežnih metežih, skozi meglo in pod rdečim soncem križarijo veliki na kolesih – težki tovornjaki. V njih sede junaki te zgodbe. Junaki so, kajti vsak trenutek v tej pajčevini cest preži nanje »črni pajek« – smrt.

Ceprav večina šoferjev vestno in strokovno kroti tovornjake, so med vožnjo vendarle ne- prestando v nevarnosti.

»Ko krenemo na pot, so naše glave v torbi« pravi Dragutin Arsič, voznik Velmotransa iz Čuprije.

O nič kaj lahkem poklicu govori tudi podatek, da je vsak peti profesionalni voznik že gledal smrt v oči, vendar pa na srečo ušel njenim krempljem. Na žalost pa mnogi vozniki končajo tragično. Tiste, ki za volanom dočakajo penzijo pa stiskajo profesionalne boleznin, psihofizično so izčrpani.

PARKIRIŠČE NA JEŽICI – EVROPA V MALEM

Če se želite pogovoriti z možmi izza volanov o njihovem težkem a vendarle lepem in razburljivem poklicu, pridite na Ježico, na Obvozno cesto številka 1. Na asfaltiranem in ograjenem parkirišču, enem najlepših in najbolj funkcionalnih v naši državi, boste vselej srečali na desetine voznikov, ki so se po svojih dolgih potovanjih začasno zaustavili za Bežigradom. Odpočijejo se, pomalica, počakajo, da jim naložijo ali razložijo blago in, hajd naprej, v neznanost...

Parkirišče na Ježici je Evropa v malem. Tam naenkrat počiva na desetine kamionov z oznakami Italije, Bolgarije, Grčije, Zvezne republike Nemčije, največ pa je seveda jugoslovanskih.

Kot v nekakšno tiho luko pripeljejo na parkirišče težki Mercedesi, Fiati, Mani, Tami, Fapi, Omi. Večina jih ima oznako TIR o mednarodnem transportu blaga po cestah, ki jo carinske oblasti dodelijo kamionom zaradi pospešenega carinskega postopka na mejah.

Na kontroli pri vходу na parkirišče me je zaustavil čuvaj Hamdo Duratović. Doma je iz Cazina v Bosni, a je že od nog do glave naturaliziran Ljubljčan.

»Že skoraj tri desetletja sem

v Ljubljani, tu bom tudi dočakal penzijo. Rad imam to delo. Na parkirišču sem zaposlen od otvoritve leta 1974.«

Hamdin kolega, Rudi Mitkovič iz Murske Sobotne, je že 31 let v Ljubljani. Pove nam:

»Na parkirišču so tudi montažne hišice, v katerih so predstavništva nekaterih špedicij: Avto Kočevje, Špedicija Bugojno, Srbija prevoz in drugi. V teh predstavništvih dobijo vozniki naloge za razkladanje ali nakladanje blaga in druge informacije. Kaj mislim o voznikih? Vsi po vrsti so marljivi, pošteni ljudje, ki z mnogo trpljenja zaslužijo svoj kruh. Še nobenih sporov nismo imeli z njimi.«

IZNAJDLJIVA TETA MARIJA

Za počitek rabijo vozniki samo dvoje: udobno posteljo in topel obrok hrane. In prav tega na parkirišču ni. Večina jih spi v tesnih in še zlasti pozimi hla-

IZ ČRNE KRONIKE

Na slovenskih cestah je lani 422 poklicnih voznikov tovornjakov povzročilo prometne nesreče. Posledice so hude: mrtvih je bilo 41, ranjenih 381.

Ob koncu preteklega leta smo imeli v Sloveniji 27.263 poklicnih voznikov tovornjakov in 2.471 voznikov avtobusov.

dnih kabinah, na ozkih in neudobnih ležiščih. Malokateri gre v središče mesta, da bi tam našel hotelsko sobo, pa tudi v sobah avtokampa na Ježici so redki gostje.

Voznik Hans Müller iz Zahodne Nemčije predlaga:

»Ob parkirišču zgradite manjši hotel in restavracijo. Ni treba, da je visoke kategorije, ampak naj bo kolikor toliko udoben, da bodo vozniki poleg spanja in hrane imeli tudi kaj zabave. Da se ob glasbi malo sprostimo in pozabimo na dolge vožnje, ki nas še čakajo.

Poleg Hansa je o tem še nekdo razmišljal. Na primer teta Marija iz Savskega naselja. Dobila je dovoljenje in na parkirišču postavila svojo avtoprikolico. Lokalček je imenovala »Okrepčevalnica 0,3« Dopoldne vozniki tam dobijo sendviče, hot dog, kavo, pivo, kuhano vino...

Foto: IVAN ŠUČUR-IKI

»V Dnevniku sem prebrala oglas, da Komunalno podjetje Ljubljana nudi možnosti za bife. Takoj sem se odločila. Kar dobro gre, tudi vozniki so zadovoljni. Na žalost pa je naša ponuda zelo skromna.« je povedala teta Marija.

»Bolje išta nego ništa,« pribije mladi voznik Čazim Vulič iz Bara in doda: »Tudi javna telefonska govornica bo, da bomo lahko klicali domače. Razumljivo je, da so naši stalno v strahu, kaj se nam bo zgodilo na poti.«

Voznik Rumijatrana iz Bara, 32-letni Risto Božović, je pravkar skočil iz kabine, pretegnil otrple noge in zatelovadil z rokami. Neprespan je, utrujenost mu brazda lica. Očitno mu je všeč svež zrak in lahen vetrič, ki pihlja z Rašice in Save.

»Vračam se iz Libije. Na poti sem dva tedna. Komaj čakam, da se vrnem domov v Bar. Žena in troje otrok me pričakujejo.«

Kako je bilo na poti? »Vselej je isto. Napeto in naporno. Na vsakem kilometru doživljamo stres. Ceste so postale res prava džungla na asfaltu.«

Ristu je všeč na Ježici: »To je odlično urejeno parkirišče. Tukaj se počim.«

ŠOFERSKA TUGA JE NEIZMERNNA...

Noč je obkolila tovornjake na Ježici, toda življenje ne za-

mre. Luči velikega vozila oblijejo tovornjake na parkirišču. To je Velmotransov Man, iz Firenc sta ga pripeljala voznika iz Čuprije, 32-letni Dragiša Arsič in 33-letni Radiša Bogosavljevič.

»Dve tretjini poti, dolge 2.600 kilometrov, je za nama. Imela sva tudi gumi defekt.«

In veseljak Radiša zapoje tisto znano šofersko:

»Šoferska je tuga pregolema, pukla guma, a rezerve nema...«

Piše: IVAN ŠUČUR

»Veste, zdaj je gume težko dobiti. Krpamo jih, pa še kar naprej pokajao.«

Kaj prevažate?

»Zdaj smo prazni. V Firencah sva raztovorila bukove deske iz gozdno industrijskega kombinata Novo selo pri Vrtnjački Banji. V Ljubljani bova naložila blago za Niš. Potem pa spet na 15-dnevno vožnjo v Irak.«

Koliko zaslužite? »Slabo, od 15 do 20 tisoč dinarjev mesečno.«

ZA VOLANOM SEDEMKRAT DO MESECA IN NAZAJ

Najstarejši med mojimi sogovorniki je 52-letni Franc Žižek, voznik 24-tonskega zelenega mana, last Avto Kočevja. Lepo, moderno vozilo je pred

kratkim pripeljal z beogradskega salona avtomobilov.

»Imamo slab dan, pove Franc. Moj delovni tovariš iz podjetja je včeraj izgubil življenje. Pri Poljčanah je zletel s ceste, padel iz kabine skozi vetrobransko steklo in umrl pod kolesi lastnega kamiona. To je tisto najhujše, kar voznika lahko doleti na cesti.«

Franc Žižek že 30 let vozi za Avto Kočevje, profesionalni voznik je že polnih 35 let.

»Pošteno sem nabral ta leta in kmalu bom šel v pokoj.«

Pred Manom je vozil Mercedes. Z njim je v štirih letih prevozil 500.000 kilometrov brez generalnega popravila.

»Na dan šoferjev in avtomehaničnikov mi bodo izročili Mercedesovo nagrado za uspešno vzdrževanje vozila.«

Franc je prekrizal vso Evropo in Bližnji vzhod. Za volanom je navrtel okrog 5 milijonov kilometrov.

»To je po mojih računih sedemkrat do meseca in nazaj,« se šali Franc.

Pravkar se je vrnil iz Bagdada, ko bo naložil blago v Mladinski knjigi bo zavlil na sever, v Anglijo. In spet ga bo z nemilom v srcih čakala številna družina: žena, štiri hčerke, trije zetje in pet vnukov.

»Dobro zaslužim, okrog 50.000 na mesec. To je plačilo za strah, reče Franc, ki je v dolgi vozniški praksi doživel že vse mogoče, kar se je vrezalo v njegovo zavest, v žuljave roke,

v črte na obrazu in nemirne oči...«

Pove nam zgodbo iz Turčije:

»Vozil sem cigarete. Ko je dan ugasnil sem parkiral in legel, da počijem. Ob sončnem vzhodu sam nadaljeval vožnjo proti Ata Pazariju. Promet je bil gost v obeh smereh. Naenkrat iz nasprotnih kolone zapelje ogromna cisterna naravnost proti meni. Zavil sem skrajno desno, tudi to ni pomagalo. Voznik cisterne je šel namerno nadme, hotel me je zrinuti v prepad. Zapel me je za prikolico in moje vozilo se je zvalilo 30 metrov globoko pod cesto. Kakšna sreča, da sem ušel smrti! Zlomil sem si nogo, moj sovoznik Koritnik pa je padel iz kabine in bil le laže ranjen.«

Potlej se je okrog njih nabral kup ljudi in dva turška policaja. Toda pol tovora cigaret je že izginilo brez sledu.

»To je bila namerno povzročena nesreča, da bi tihotapci prišli do bogatega plena. Za naše jadikovanje se policaji niso zmenili, kot bi horeli reči: zgodi se...«

Franc bi še pripovedoval, toda mora se spočiti. Jutri bo šel na pogreb tovariša, potem pa dolga vožnja v Anglijo. Po vrnitvi bo malo doma, pa spet v Turčijo, v Smirno... Takšen je njegov poklic, kaj more.

Srečno Francu in tisočim njegovih poklicnih tovarišev!

Splošno gradbeno podjetje Grosuplje n. sol. o.

61290 Grosuplje, Taborska cesta 13

TOZD SPOŠNE GRADNJE o. sub. o., GRO-SUPLJE
61290 GROSUPLJE, Taborska cesta 13

– Izvaja vse vrste gradbenih objektov, raznovrstna popravila, nadzivanje in adaptacije, graditve stanovanj za tržišče v usmerjeni gradnji;

TOZD KOVINSKO LESNI OBRATI o. sub. o., GROSUPLJE
61290 GROSUPLJE, Taborska cesta

– Izdeluje in razvija raznovrstno opazno opremo, manjše gradbene stroje za moderno tehnologijo gradenj. Izdeluje vse vrste jeklenih konstrukcij, opravlja vsa ključavničarska, mizararska, žagarska in druga podobna dela, opravlja tudi celoten remont gradbenih strojev in odreme;

VSA DELA IZVAJAMO HITRO IN SOLIDNO

TOZD PROJEKTIVNI BIRO o. sub. o. LJUBLJANA
61000 LJUBLJANA, Trubarjeva 65
– Izdeluje vse vrste tehnične dokumentacije;

TOZD GRADBENI POLIZDELKI – PROIZVODNJA o. sub. o., LJUBLJANA
61000 LJUBLJANA, Cesta dveh cesarjev 393
– Proizvaja betonske montažne hale, elemente ter druge betonske izdelke in polizdelke, pridobiva mineralne agregate, proizvaja železobetonske armature, izdeluje lesene opaže;

TOZD IGRAD GRADBENIŠTVO o. sub. o., VRHNIKA
61360 VRHNIKA, Tržaška cesta, blok S-7
– Izvaja vse vrste gradbenih objektov, raznovrstna popravila, nadzivanje in adaptacije, graditve stanovanj za tržišče v usmerjeni gradnji.

projektivni biro TAMAR

projektiramo vse vrste objektov visokih

gradenj, urbanizem in notranjo opremo

ČESTITAMO ZA PRAZNIK DELA

GOSTINSKO PODJETJE ČRNUČE

Titova cesta 284

Čestitamo vsem občanom in cenjenim gostom za praznik dela 1. maj

Vabimo vas, da obiščete naša gostišča:
Bife Šibenik, Titova 45
Bife Rašica, Titova 166
Gostilna Bežigradski hram, Hranilniška 1
Gostilna Stadion, Titova 84
Gostilna Žagar, Črnuče, Gameljska cesta 1
Gostilna Rogovlec, Titova 284, z restavracijo, kegljiščem in modernim bifejem
Kegljanje vsak dan od 7. do 22. ure

Velik parkirni prostor
Vljudno vabljeni!